

Platges sense fum a Catalunya

Caixa d'eines

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

| PINSAP | Pla interdepartamental
i intersectorial de salut pública

Autors: Agència de Salut Pública de Catalunya, amb el suport del Departament de Territori i dels ajuntaments de Sant Feliu de Guíxols, Lloret de Mar, el Masnou, Palafrugell, Pineda de Mar, Begur, Barcelona (Agència de Salut Pública de Barcelona) i Calella, que, juntament amb l'Associació de Municipis de Catalunya i la Federació de Municipis de Catalunya, n'han revisat el contingut i descrit les seves bones pràctiques en aquest àmbit.

Alguns drets reservats

© 2023, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina [web de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Unitat promotora:

Secretaria de Salut Pública.

1a edició:

Barcelona, maig de 2023.

Assessorament editorial:

Gabinet del Conseller. Serveis editorials.

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut.

Disseny de plantilla accessible 1.06.

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

1	Introducció	4
1.1	Per què són necessàries les platges lliures de fum?	4
1.1.1	Protegir el medi i evitar la contaminació per plàstics i substàncies tòxiques	4
1.1.2	Normalitzar els espais sense fum, desnormalitzar el tabac	5
1.1.3	Evitar els efectes del fum ambiental sobre la salut	5
1.2	Normativa	5
2	Aspectes a considerar en la implementació del projecte	6
2.1	Promoure el suport d'usuaris i actors clau	6
2.2	Decidir sobre els aspectes operatius	6
2.3	Adoptar formalment el projecte	7
2.4	Donar publicitat a les mesures adoptades	7
2.5	Avaluar i fer seguiment.....	8
3	Bones pràctiques implantades a municipis de Catalunya	8
3.1	Sant Feliu de Guíxols	8
3.2	El Masnou	9
3.3	Lloret de Mar	9
3.4	Palafrugell	10
3.5	Pineda de Mar	11
3.6	Begur.....	12
3.7	Barcelona.....	12
3.8	Calella	13

1 Introducció

D'acord amb el *Catàleg de classificació de trams de platges*,⁽¹⁾ Catalunya disposa d'un total de 560 trams de platja a la costa marítima, que van des de platja del Pi a Portbou, al nord, fins a la platja Sòl de Riu a Alcanar, al sud. De totes elles, 336 es troben situades en entorns urbans, i les 260 restants, en entorns naturals.

Aquest document ha estat elaborat amb l'objectiu de facilitar eines que permetin ampliar l'oferta de platges lliures de fum de tabac, de burilles de cigarretes i altres residus derivats del consum de tabac i altres productes relacionats. Es tracta d'una breu 'caixa d'eines' elaborada per un grup de treball liderat per l'Agència de Salut Pública, que ha comptat amb la participació d'alguns dels ajuntaments que han adoptat polítiques de platges sense fum en els darrers anys, i ha estat revisada per l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya.

1.1 Per què són necessàries les platges lliures de fum?

Les platges són espais a l'aire lliure que cal preservar per protegir el medi ambient i fer possibles les activitats saludables a l'aire lliure de les persones que en fan ús tot l'any i, de manera especial, durant la temporada de bany estival. En aquest sentit, les polítiques de platges lliures de fum i residus de tabac que diferents municipis catalans impulsen des de 2006 són un model per continuar potenciant en el marc del Pla interdepartamental i intersectorial de salut pública de Catalunya (PINSAP).

1.1.1 Protegir el medi i evitar la contaminació per plàstics i substàncies tòxiques

Els residus que es generen de fumar tabac són un gran problema mediambiental. S'estima que a escala mundial es llencen 845.000 tones de puntes de cigarretes al medi natural, i s'ha vist que al Mediterrani s'acumulen una mitjana diària de 250.000 restes diverses de deixalles per quilòmetre quadrat, que es tripliquen durant l'època estival i poden arribar a multiplicar-se per 7 en algunes platges molt freqüentades. La major part d'aquestes deixalles són restes de plàstics (36,8%) i burilles de cigarretes (30,6%).

Les puntes de les cigarretes que es llencen o acaben a les platges afecten el medi natural i amenacen la salut de les persones. L'eliminació d'aquestes deixalles suposa també una important despesa pública, ja que la mida i el pes reduït de les burilles dificulten les tasques de neteja a la sorra.

El filtre de les cigarretes està fabricat amb acetat de cel·lulosa, que és un material plàstic no biodegradable: es calcula que una punta de cigarreta pot romandre uns 10 anys al medi natural, i tot i que els raigs ultraviolats del sol acaben reduint el filtre en fragments més petits, el material original convertit en microplàstics no acabarà de desaparèixer mai.⁽²⁾ A més, les burilles i altres residus del tabac que es llencen al medi natural alliberen nicotina, quitrà, metalls pesants, pesticides i molts altres productes químics procedents de les cigarretes.

Les cigarretes electròniques també generen residus, ja que porten cartutxos fungibles que s'han d'anar substituint a mesura que es consumeixen, i utilitzen bateries i sistemes electrònics amb materials contaminants.

1.1.2 Normalitzar els espais sense fum, desnormalitzar el tabac

Famílies, infants i joves tenen dret a gaudir d'un entorn saludable i net en el qual sigui possible gaudir del bany i l'aire lliure, jugar, practicar esports i socialitzar-se. La presència de persones fumant ofereix un model de comportament no saludable que contribueix a fer que els més petits i adolescents percebin el tabaquisme com un comportament normal a l'edat adulta i vulguin imitar-lo, per més que l'ús de tabac a Catalunya sigui minoritari entre les persones adultes.

1.1.3 Evitar els efectes del fum ambiental sobre la salut

El fum ambiental del tabac té importants efectes negatius sobre la salut de les persones que s'hi veuen exposades. L'Organització Mundial de la Salut estima que cada any moren 1,2 milions de persones com a conseqüència de malalties causades per l'exposició involuntària al fum ambiental del tabac (FAT).(3) Se sap que l'exposició al fum i als contaminants del tabac causa diferents formes de càncer (com el càncer de pulmó i el càncer de sinus nasal) i que, a més, provoca un augment del risc de malalties cardíaques i respiratòries tant en adults com en infants. El FAT és particularment perjudicial en el cas dels infants, ja que tenen una freqüència respiratòria més elevada que els adults i la seva immaduresa immunològica i el seu desenvolupament incomplet els fa més vulnerables.

1.2 Normativa

Diferents mesures legislatives adoptades a casa nostra des de fa dècades han anat contribuint a reduir l'exposició al fum de tabac en espais públics tancats, un fet que suposa importants beneficis per a la salut individual i col·lectiva. En canvi, la prohibició de consumir tabac i productes relacionats en espais a l'aire lliure es limita encara a alguns àmbits reduïts, com els parcs infantils i els recintes dels centres sanitaris i educatius.

Tant la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, com la Llei 8/2020, del 30 de juliol, de protecció i ordenació del litoral, atorguen als ajuntaments competències en relació amb el manteniment de les platges i dels llocs públics de bany pel que fa a les condicions de neteja, higiene i salubritat, així com en relació amb la vigilància de l'observança de les normes i les instruccions que dictin l'Administració de la Generalitat i la resta d'administracions competents en matèria de protecció civil, salvament i seguretat de les vides humanes.

Molt recentment, la Llei 7/2022, del 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, ha transposat a la normativa estatal la directiva europea de plàstics d'un sol ús, incloent alguns preceptes que afecten les burilles i altres residus dels

productes del tabac. En particular, l'article 18 d'aquesta Llei estableix que els ajuntaments poden adoptar en les seves ordenances municipals la prohibició de fumar i establir un règim d'infraccions i sancions.

2 Aspectes a considerar en la implementació del projecte

La implantació d'un programa de platges lliures de fum i de burilles ha de ser un procés flexible, gradual i adaptat a les condicions de cada territori, que requereix prendre en consideració múltiples aspectes: promoure el suport d'usuaris i actors clau, decidir sobre aspectes operatius, adoptar el projecte formalment, donar-hi publicitat i portar-ne a terme l'avaluació i el seguiment.

2.1 Promoure el suport d'usuaris i actors clau

Les accions destinades a limitar l'exposició al fum ambiental del tabac acostumen a tenir un ampli suport social a Catalunya, gràcies a l'existència de normes que han limitat amb èxit el consum de tabac als espais públics tancats, la difusió d'informacions sobre l'impacte negatiu de l'exposició al fum sobre la salut, i el fet que el nombre de persones exfumadores i que no han fumat mai supera amb escreix el nombre de les que encara fumen. Les enquestes efectuades anualment en el context de la Setmana sense Fum mostren també un suport majoritari a mesures que limitin l'ús del tabac en espais públics a l'aire lliure (com espais d'hostaleria a l'aire lliure, estadis esportius i platges).

Com que l'adopció de programes de platges lliures de fum i burilles té al mateix temps impactes potencials sobre la salut pública i el medi ambient, i pot causar efectes sobre altres àrees com el turisme, el civisme o la seguretat, és important promoure aliances interdepartamentals des de les etapes inicials del projecte. També cal preveure l'acollida que podrà tenir la decisió de limitar el consum de tabac i altres productes relacionats a les platges, especialment per part dels actors que poden sentir-se directament afectats: empresaris i treballadors dels sectors del turisme i l'hostaleria, agents cívics o policies que hauran de vetllar pel respecte de la prohibició de fumar, etc.

Per aquest motiu, pot ser convenient explorar prèviament la percepció d'usuaris i actors clau i valorar-ne la participació en el procés que ha de portar a l'adopció d'un projecte de platges sense fum. Compartir informació sobre casos d'èxit ja implantats en altres municipis i comptar amb el suport i el testimoni d'experts (professionals dels equips d'atenció primària de salut i altres serveis sanitaris, entitats cíviques i ecologistes, etc.) pot ajudar a comunicar els beneficis de la iniciativa.

2.2 Decidir sobre els aspectes operatius

Caldrà valorar amb cura la conveniència d'incloure tots el trams de platja del municipi o bé només alguns, implantar el projecte de platges sense fum de manera progressiva (començant primer per una acció de sensibilització per adoptar posteriorment un règim

sancionador davant del consum, començant per algunes platges i ampliar-ne paulatinament el nombre, etc.) o completa.

És molt important determinar quin serà exactament l'espai en el qual no es podrà fumar i les possibles excepcions (com ara guinguetes, zones de gandules o instal·lacions esportives), tenint en compte la conveniència d'evitar ambigüitats que puguin facilitar confusions i conflictes.

2.3 Adoptar formalment el projecte

Un cop definit el projecte de platges sense fum, és molt necessari que es vegi reflectit de manera formal mitjançant una modificació de les ordenances municipals, un decret d'alcaldia, o algun altra disposició de caràcter normatiu.

Recentment, diversos ajuntaments han incorporat la prohibició de fumar a les platges en les seves ordenances de convivència ciutadana i civisme, o d'altres específiques sobre els usos de les vies i els espais públics, com mostren alguns dels exemples recollits a l'apartat 3 d'aquest document.

2.4 Donar publicitat a les mesures adoptades

S'ha de donar a conèixer la implantació d'un nou projecte de platges sense fum un cop aprovat, establir un sistema de senyalitzacions que indiquin de forma clara a usuaris locals i forans la prohibició de fumar, el benefici de respectar aquesta prohibició (per motius de salut, higiene, protecció del medi...) i les eventuais conseqüències en cas de no fer-ho.

En moltes ocasions, s'ha previst l'actuació d'agents cívics o altres figures equivalents que informen els banyistes de la prohibició de fumar durant les primeres setmanes d'implantació del projecte. L'experiència dels municipis que han implantat platges sense fum a Catalunya fa aconsellable que siguin aquests agents cívics o les policies locals els encarregats de vetllar pel compliment de la prohibició de fumar, i no els serveis de socorrisme.

Fins ara, els municipis que han adoptat projectes de platges sense fum els han identificat amb denominacions diverses (generalment "platja sense fum", però també "platja lliure de fum i burilles" o "platja saludable"), i han instal·lat cartells, tanques i banderoles informatives en els accessos, utilitzant imatges diverses com la clàssica cigarreta amb un símbol de prohibició o d'altres harmonitzades amb les guies d'estil dels ajuntaments. Qualsevol element informatiu o de delimitació d'espai que s'instal·li en temporada de bany s'ha d'incorporar en el pla d'usos de platges del municipi.

L'extensió dels projectes de platges sense fum permetrà que els ajuntaments informin abans de l'inici de temporada sobre els trams de platges on no està permès fumar –al mateix temps que notifiquen altres usos de les platges– perquè aquesta informació s'incorpori com una capa addicional en els visors de platges.

2.5 Avaluar i fer seguiment

És molt convenient obtenir i analitzar informació que ajudi a avaluar el procés d'implantació del projecte de platges sense fum. Els possibles indicadors inclouen els resultats d'enquestes de satisfacció d'usuaris de la platja, observació directa del consum de tabac, recompte i/o recollida de burilles a la sorra i accessos a la platja, i els advertiments o denúncies per part d'agents cívics i policies locals.

Anualment, abans de l'inici de la temporada de bany, caldrà revisar la vigència del projecte de platges sense fum, revisar i actualitzar els elements de senyalització i incorporar la identificació dels trams de platja lliures de fum en el procés de notificació dels usos de la platja.

3 Bones pràctiques implantades a municipis de Catalunya

Des que l'any 2006 la platja del Riuet de l'Escala es va convertir en la primera platja de l'Estat sense fum, diversos municipis del litoral marítim català han anat impulsant mesures orientades a convertir les seves platges en espais lliures de fum i de burilles de cigarretes. Els exemples següents mostren com han evolucionat aquestes iniciatives en alguns municipis de Catalunya.

3.1 Sant Feliu de Guíxols

El 2012 Sant Feliu de Guíxols va començar a declarar espais lliures de fum diferents zones de platja del seu municipi i les ha anat augmentant progressivament. La iniciativa va començar fa una dècada en zones reduïdes de la platja de Sant Pol, la platja de Sant Feliu i la platja dels Canyerets, però s'ha anat ampliant en els darrers anys a gairebé la meitat de la zona de platja dels tres espais. La iniciativa va començar com un projecte turístic i mediambiental, i s'ha incorporat en el pla de millora de la salut a tot el municipi.

L'espai de platges sense fum s'amplià fins al 50% de cadascuna de les platges implicades. D'aquesta manera, la platja de Sant Feliu té un espai sense tabac de 8.000 m²; la de Sant Pol, de 12.000 m² i, la dels Canyerets, finalment, per les seves dimensions més reduïdes, ocupava l'any 2022 el 100% de la platja, de 3.500 m², sempre amb l'objectiu principal de fomentar la salut als espais públics.

Les zones de no fumadors es van incorporar al Pla d'usos de les platges i del litoral. Es van triar els espais d'acord amb la tipologia d'usuaris, si disposava d'espais per a la mainada o la gent gran. Les terrasses dels quioscos bar quedaven fora de la regulació.

L'any 2022 es van instal·lar nous rètols a totes les entrades de les platges per substituir els rètols col·locats en el context de la pandèmia de COVID-19, juntament amb d'altra informació com la prohibició de l'entrada de gossos. Es va preveure instal·lar un total de 23 rètols, 10 a la platja de Sant Pol, 12 a la de Sant Feliu, i 1 a la dels Canyerets. També es va fer una campanya d'informació als usuaris de la platja, persona per persona.

L'Ajuntament porta a terme també, des de l'inici l'any 2002, altres iniciatives, com el lliurament de cendrers de platja, des dels punts de socorrisme, mitjançant expositors.

També s'ha col·laborat amb diferents entitats ciutadanes, o s'han organitzat directament des de l'Ajuntament, diverses activitats de neteja anual de les platges que volen sensibilitzar els usuaris i el conjunt de les persones sobre la necessitat de produir menys residus i de gestionar-los correctament.

Sant Feliu de Guíxols no disposava, en el moment de redactar aquest document, d'una ordenança específica que reguli la prohibició de fumar, si bé l'[ordenança de convivència ciutadana](#) preveu genèricament com a falta lleu "Desenvolupar activitats o accions que puguin causar perjudicis o molèsties a la resta d'usuaris".

3.2 El Masnou

Des de l'Ajuntament del Masnou es considera que la platja és un espai públic on la convivència, el respecte i els hàbits saludables han de ser elements que facin possible el benestar de tothom. Per aquest motiu, l'Ajuntament va designar a partir de l'any 2016 un espai saludable a la platja d'Ocata, on tothom pogués gaudir durant els mesos d'estiu dels beneficis de la platja tenint cura de la salut, de la pròpia i de la resta d'usuaris.

L'espai saludable constava d'un total de 7.000 metres quadrats on estava prohibit fumar, consumir begudes alcohòliques, posar música forta i pescar. Aquestes prohibicions a la platja no s'associaven a sancions, sinó que es portaven a terme campanyes informatives al respecte durant la temporada basades en tallers, xerrades i classes dirigides d'esports. També es distribuïen tríptics informatius amb recomanacions de comportament a la platja i hàbits saludables.

El Ple de l'Ajuntament del Masnou del mes de febrer de 2023 va aprovar la modificació de l'[Ordenança municipal de civisme i convivència](#) per prohibir fumar a les dues platges del municipi, de manera que la prohibició de fumar s'ha estès a la totalitat de les platges.

3.3 Lloret de Mar

L'estiu de 2018 es van implantar, com a prova pilot, els espais de platja sense fum arran d'una moció del Ple aprovada amb ampli consens el 29 de gener de 2018.

La iniciativa tenia una triple finalitat:

- Promoure hàbits saludables entre veïns i visitants.
- Millorar l'estada dels usuaris a la platja i disminuir l'exposició al fum del tabac en la població en general, però especialment entre els menors.
- Reduir la presència de burilles a la sorra de la platja i al mar, tant per qüestions higienicosanitàries com per la dificultat de retirar-les i l'impacte ambiental que suposen. Es calcula que el període de degradació de les burilles és d'entre 5 i 15 anys.

Hi ha espais sense fum a les 5 principals platges del municipi. Aquests espais estan senyalitzats amb banderoles i tòtems informatius.

- Platja de sa Somera (11.700 m²), a Canyelles
- Platja de sa Caleta, sa Caravera, i entorn del miniclub i zona esportiva de la platja gran de Lloret (17.900 m², que representen aproximadament un 25% de la superfície total de platja)
- Sector de garbí (18.150 m²) de la platja de Fenals
- Platja de sa Boadella i sa Cova (100% de les cales, 9.000 m²)
- Platja de Treumal (4.640 m²), a Santa Cristina

La iniciativa de les platges sense fum se sumava a d'altres actuacions destinades a promoure la reducció de burilles a la sorra de la platja i altres residus perillosos, com ara:

- Lliurament gratuït de cendrers (oficines de turisme, mòduls de salvament, serveis de temporada de platges)
- Repartiment de cendrers a peu de platja amb informadors cívics
- Jornades de neteja popular de platges / Dia del Mar
- Promoció de mesures ambientals en les licitacions dels serveis de platges
- Adaptació dels sistemes de neteja de platges: tamís de màquines garbelladores, neteja manual arran del mur del passeig i el trencant de les onades, reg nocturn a la platja de Lloret, embarcació de recollida de sòlids flotants, sistema de bombament de les aigües d'escorrentia de les rieres durant la temporada de platges

3.4 Palafrugell

Palafrugell es va afegir a la iniciativa el 2020, i l'adreça a totes les seves platges i cales perquè les seves dimensions no permeten la zonificació.

Es va procedir a modificar l'Ordenança de civisme i convivència de Palafrugell, incorporant a l'article 17 la prohibició expressa de fumar a la zona de platja.

Es van prioritzar les zones amb més trànsit de persones i les més freqüentades per famílies.

La campanya va consistir en la instal·lació d'unes banderoles al llarg de les principals avingudes cap a les platges, indicant que no s'hi podia fumar. També s'han muntat rètols metàl·lics permanents de 15*15 cm, amb el pictograma del prohibit fumar, als accessos i escales de les platges.

Atès que l'any 2020 es disposava de vigilants de platja per als temes COVID, aquestes mateixes persones feien advertiments o avisos en el cas de detectar males praxis en aquest sentit.

L'experiència va ser positiva per part del públic, es repetirà quant a missatges a les xarxes socials i es mirarà de col·locar-hi nous senyals perquè quedin permanentment a les platges.

Molts usuaris reclamen el compliment efectiu de la prohibició, sol·licitant més presència de vigilància que, de vegades, no és disponible fàcilment.

El cas de Palafrugell segueix el mateix recorregut que Lloret de Mar i, a partir d'un acord entre els partits al govern, declaren lliures de fum les platges del municipi.

Palafrugell es va afegir a la iniciativa el 2020, i l'adreça a totes les seves platges i cales perquè les seves dimensions no permeten la zonificació.

Es van prioritzar les zones amb més trànsit de persones i les més freqüentades per famílies.

3.5 Pineda de Mar

La Regidoria de Salut de l'Ajuntament de Pineda de Mar ha buscat sempre promoure la salut de la comunitat i també reduir el consum de tabac i el seu impacte al municipi, ja sigui als fumadors com als no fumadors.

Són diverses les línies d'actuació, que es treballen conjuntament entre les regidories i els tècnics de l'Ajuntament, per tal d'aconseguir reduir els nivells de consum de tabac al municipi. En aquest cas, cal fer especial esment de la creació d'espais o entorns saludables, lliures de fum: entrades i sortides de les escoles, edificis municipals, pavellons municipals, etc.

El govern municipal preveia la creació d'un entorn saludable i sense fum a les platges i, l'any 2021, s'anuncia i s'aconsegueix habilitar un espai lliure de fum a la platja en el marc dels actes de la Setmana sense Fum. Es va delimitar el tram de platja escollit amb dos senyals que anunciaven l'entorn lliure de fum, escollint per a aquesta iniciativa la platja dels Pescadors, situada a Pineda Centre i caracteritzada pel seu ús familiar, on també s'instal·la el 'Babycenter' i on estiuegen moltes mares i pares amb infants.

Cal esmentar, però, que davant una absència de normativa o ordenança que prohibeixi específicament fumar a les platges, en l'espai habilitat no hi ha veritable prohibició, sinó una 'recomanació'. Tampoc hi ha possibilitat de sanció per a les persones que no la compleixin, però sí que és cert que la recomanació es va respectar àmpliament per la ciutadania de Pineda de Mar.

L'any 2022, el govern municipal decideix fer un nou pas i, novament coincidint amb la Setmana sense Fum, estableix un nou tram de platja lliure de fum una mica més extens, que se suma a l'anterior. D'aquesta manera, l'any 2022 ja hi havia aproximadament 10.000 m² amb la recomanació de no fumar. El nou tram escollit era també el d'una platja caracteritzada per l'ús familiar, però aquest en el barri de Poblenuu, que és el segon nucli poblacional del municipi.

Continua sense existir una prohibició ni la possibilitat de sancionar les persones que no compleixin la recomanació, però, atenent a l'èxit de la iniciativa de l'any anterior, es confia que es continuï respectant l'espai i que, en el futur, la platja en tota la seva extensió pugui beneficiar la salut de tothom.

3.6 Begur

Begur va iniciar la implantació del seu projecte de platges sense fum l'any 2021, amb l'aprovació d'una [modificació de l'Ordenança municipal de civisme i convivència ciutadana](#) que prohibia el consum de productes de tabac a les platges d'Aiguablava, Platja Fonda i Sa Tuna. L'objectiu inicial de l'Ajuntament de Begur va ser donar continuïtat al projecte fins a fer-lo extensiu a totes les platges del municipi.

Les tres primeres platges sense fum de Begur van ser seleccionades per les seves dimensions reduïdes, que contribueixen a reduir la separació entre les persones usuàries.

3.7 Barcelona

L'estiu del 2021 Barcelona va avaluar un projecte pilot de platges sense fum a 4 de les 9 platges de la ciutat. Els resultats positius van facilitar que la prohibició de fumar s'hagi estès al conjunt de les platges a partir de 2022.

L'[avaluació de la prova pilot](#) es va fer comparant els efectes en el consum de tabac i les burilles recollides en 4 platges sense fum (grup d'intervenció, GI) i 5 platges on es podia fumar (grup de comparació, GC), abans i després de la intervenció. La intervenció va consistir en: 1) un decret d'alcaldia per declarar les 4 PsF (Sant Miquel, Somorrostro, Nova Icària i Nova Mar Bella), 2) senyalització, megafonia i comunicació a les persones usuàries de les platges per part dels equips d'informació de platges a les PsF, i 3) difusió del projecte als mitjans de comunicació i xarxes socials.

PLATGES LLIURES DE FUM I BURILLES

Banderola informativa de les platges sense fum a Barcelona

La informació necessària per fer l'avaluació es va recollir entre maig i setembre en dies laborables i festius en dos transsectes de 3 m x 3 m a cada platja mitjançant: 1)

observacions de persones fumant, 2) qüestionari amb entrevista individualitzada, i 3) recollida de burilles en trams de 1.800 m² un cop al mes en una platja del GI i una del GC. El qüestionari incloïa preguntes sociodemogràfiques, satisfacció i la declaració d'haver vist fumar a la platja en els últims 15 dies. Es van comparar els percentatges de persones fumant (observats i declarats) i el nombre de burilles dipositades, abans i després de la intervenció, entre els dos grups de platges.

Es van fer 3.751 entrevistes i 1.108 observacions a 7.204 persones. Els resultats van mostrar que després de la intervenció, a les platges sense fum es fumava tres vegades menys que ens les platges on es permetia fumar, i es van recollir gairebé 500 burilles menys en trams de 1.800 m² estandarditzats. La satisfacció amb les PsF va ser de 8 sobre 10.

El 2022 es van declarar PsF totes les platges de Barcelona mitjançant la [modificació de l'Ordenança de 27 de novembre de 1998, sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona](#). Inclou la prohibició de consumir tabac i dispositius susceptibles d'alliberament de nicotina als espais de sorra i mar, exceptuant l'espai ocupat per les guinguetes-bar. Infringir aquesta prohibició a les platges es considera una infracció lleu. Per tant, els agents de l'autoritat primer han de recordar que aquesta conducta està prohibida i només sancionar si la persona persisteix. L'aplicació de les PsF a totes les platges el 2022 es va dur a terme en dues fases: una de sensibilització i una de regulació, i tota la informació relativa al projecte s'ha publicat a l'enllaç <https://www.barcelona.cat/ca/que-pots-fer-a-bcn/banys-i-platges/platges-sense-fum>.

3.8 Calella

El Ple extraordinari de l'Ajuntament va decidir, l'any 2022, modificar [l'Ordenança de convivència ciutadana i via pública](#) amb l'objectiu d'accelerar els processos perquè el govern pugui fer realitat la voluntat de la ciutadania.

Aquesta modificació de la normativa va entrar en vigor el mes de juliol de 2022, i va suposar el canvi de diferents normatives. Es prohibeix fumar en la totalitat de la platja de Calella, excepte les zones habilitades com les guinguetes. Amb aquesta modificació de l'ordenança s'obté que en els 3 km de platja de Calella s'incrementi la salut pública, així com la reducció de la contaminació per plàstics, tant a la sorra com a l'aigua de mar.

Platja de les Roques

Platja sense fum

Prohibida la pesca recreativa durant tot l'any

De maig fins a octubre es prohibeix l'estada de qualsevol tipus d'animal a la platja llevat dels gossos pigall

Platja sense servei de salvament i socorrisme

112
emergències

 Ajuntament de Calella

Cartell informatiu a les platges de Calella

Referències bibliogràfiques

1. Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme. Catàleg de platges. Barcelona: Departament de Territori i Sostenibilitat; 2016. Disponible a: https://territori.gencat.cat/web/content/home/06_territori_i_urbanisme/03_costes_i_muntanya/fitxes_platges/docs/Cataleg_platges_Memoria.pdf
2. Novotny TE, Lum K, Smith E, Wang V, Barnes R. Cigarette Butts and the Case for an Environmental Policy on Hazardous Cigarette Waste. Int J Environ Res Public Health [Internet]. 2009;6:1691-705.
3. Organització Mundial de la Salut. Tabaco. Datos y cifras [Internet]. Disponible a: <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/tobacco>